

БУЛПРОФОР

БРАНШОВО СДРУЖЕНИЕ НА ПРАКТИКУВАЩИТЕ ЛЕСОВЪДИ И ГОРСКИ ПРЕДПРИЕМАЧИ В БЪЛГАРИЯ

ЧЛЕН НА: ЕРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ, ЕВРОПЕЙСКА МРЕЖА НА ГОРСКИТЕ ПРЕДПРИЕМАЧИ,
ЕВРОПЕЙСКИ СЪВЕТ ЗА СЕРТИФИКАЦИЯ НА УМЕНИЯ В ГОРИТЕ И ОКОЛНАТА СРЕДА, БЪЛГАРСКА СТОПАНСКА КАМАРА

1303 – София, ул. “Пиротска” № 64; тел: 931-1774; факс:986-6781; www.bulprofor.org E-mail: office@bulprofor.org

Изх.№ 06 / 21.03.2013г

До: **Проф. ИВАН СТАНКОВ**
Министър на земеделието и храните

СТАНОВИЩЕ

за актуалната ситуация в горския сектор към м.март 2013 година

И

ПРЕДЛОЖЕНИЯ

за спешни краткосрочни и
дългосрочни мерки за стабилизация

Основни проблеми пред малкия и среден бизнес в сектор „Горско стопанство“ и предложения за решаването им – изведени от ОС на БУЛПРОФОР (28.02.2013 г.)

ИСКАНЕ НА НАРОЧНА СРЕЩА

За дискусия по така повдигнатите въпроси

Уважаеми г-н Министър,

С целия ни респект и отговорност относно деликатната обществено-политическа ситуация в страната, която в периода до изборите на 12.05.2013 г се управлява от служебен кабинет, се обръщаме към Вас, за да Ви дадем нашата оценка за управлението на сектора през последните 3 години и за състоянието в което го намирате. Това състояние граничи с пределната точка на търпимост от страна на нашите членове и болшинството практикуващи лесовъди и горски предприемачи в България, както и от по-голямата част на лесовъдската колегия, вкл. от държавния сектор, която през последните 25 години е подложена на постоянен стрес от очаквани и несъстояли се или половинчати и клиентелистки реформи.

Изброяваме някои от най-важните несъответствия в сектора:

1. Бандитска централизация и монополизация на пазара на дървесина и всички дейности в горите:

- Безпринципно разпарчосване на територията на България на феодални владения по икономически и политически интереси;
- Порочна система за назначаване на директори, както на предприятията, така и на териториалните поделения с договори за управление и заслужено доверие водещо до чинно и безпрекословно изпълняване на желанията на министъра и на няколко депутата;
- Непазарни, а административни методи на определяне на цената на дървесината и услугите в интерес на няколко фирми;

- Унижаващи и дискриминационни условия за провеждане на търгове и клаузи в договорите, съгласно указанията. Прехвърляне на всички отговорности и задължения на купувача или изпълнителя на дейности, поставяйки ги в ситуация на постоянни нарушения в зависимост и дискриминация;
- Липса на независим контрол върху действията на предприятията при ползване на национално богатство. Налице е нормативно заложена ситуация, при която лявата ръка контролира дясната (и двете са подчинени на Министъра), като при това контролните функции на Изпълнителната Агенция по Горите, която е на бюджетна издръжка, са в невъзможност или по-често в контролирано/тенденциозно изпълнение.
- Изключително ниски цени за услуги в горите, което не позволява на фирмите да поддържат машинен парк, работна сила, да бъдат конкурентни на пазара.

2. Нагло и цинично поведение и постоянни корупционни експерименти в законодателството и всички подзаконовни нормативни актове най-често клиентелистки насочени към интереси на политическите партии - на техните най-верни поддръжници от средите на бизнеса (политическата корупция е етикет на досегашното управление): държавен заговор срещу гората и хората на България - източване на държавен финансов ресурс в посреднически фирми, които са на входа и изхода на ДП – чрез препродажба на евтино закупената дървесина на предприемачите с надценка.

3. Крещящо нисък професионализъм в структурите на ИАГ, отказ от изпълнението на Закона, отказ от реални контролни функции - избирателно налагане на наказания.

- Избирателно спазване / неспазване на Закона за горите от служители по горите;
- Горските са се превърнали в търговци или в охранители, вместо да си гледат горските дела /липсват държавни лесовъди в горите. Там са само онези с ниска квалификация и заядливо поведение към знаещите и можещите повече лесовъди на частна практика;
- Регистрацията на лесовъди и на фирми за лесовъдска практика и дейности в горите е превърнато в пародия и в инструмент за безотговорност към националното ни богатство.
- Частните лесовъди носят пълна отговорност за своите действия, докато директорите на ТП ДП (ДГС/ДЛС) – никаква.
- Т.нар. независим „инспекторат“ твърде често действа преднамерено избирателно, само към частнопрактикуващи лесовъди (за горите недържавна собственост, вкл. за най-дребни/формални нарушения, съставяне на актове и на наказателни постановления), като не обръщат внимание на очевидни нарушения допускани в държавните гори (не важи за всички регионални структури! /РДГ)
- С действията и бездействията на териториалните поделения на ДП и на занижените критерии за контрол в държавните гори от страна на РДГ, се напомпва сивата икономика в сектора, като се допуска масово симулиране на процедури за услуги, на недопустимо ниски цени, при което ги печелят новосформирани /и регистрирани в публичния регистър към ИАГ/ фирми, които нямат капацитет, но затова пък се осланят на услугите на лесовъдите от ДГС/ДЛС. Същите, въпреки нормативната забрана, в работно време и със служебна екипировка и МПС извършват частна практика под чуждо име и отговорност. Често съучастници са лица натоварени да

упражняват „независим“ контрол от РДГ (под предлог, че е в региона на друга териториална структура). Това освен административно нарушение е още и нелоялна конкуренция, която упражнява Държавата спрямо малките и средни предприятия в сферата на услугите в горите.

Решение:

❖ **В КРАТКОСрочен план:**

- Създаване на Национален съвет за спиране на разрухата и възстановяване на Горския сектор на България, в който да се поканят представителите на заинтересуваните страни с пряко участие и роля в сектора;
- Незабавен мораториум върху сключването на дългосрочни договори за съвместна дейност по ЗЛОД;
- Мораториум върху сключването на дългосрочни договори и организирането на мега-търгове за продажба на дървесина, преди изборите и назначаване на новото /редовно/ правителство;
- Мораториум върху изсичането от „Напоителни системи“ ЕАД на топови и др.насаждения и култури по поречията на големи водни течения, които изпълняват брегозащитни и укрепяващи функции;
- Преустановяване на практиката на мега търгове за строителство на нови пътища в горите;
- Нормализиране на цените за възлагане на услуги и на дървесината, която ДП предлагат на пазара;
- Въвеждане на регистрационен режим /а не разрешителен/ за издаване на удостоверения за достъп на МПС в горите.

❖ **В ДЪЛГОСрочен план:** Законови и структурни промени за:

- Отделяне на ведомството по горите в самостоятелна структура на директно подчинение на Министерския съвет на РБългария;
- Промяна на основните приоритети, цели и философията на управление на горите;
- Изключване монополизирането на дейностите и пазарите в горския сектор;
- Гарантиране на заслужения висок статут на горския сектор и на горите в обществото;
- Гарантиране на равнопоставеност на горските и ловните стопанства и частния бизнес;
- Недопускане на дискриминация, свободна и лоялна конкуренция и пазарни икономически отношения;
- Изравняване статута на лесовъдите на частна практика с този на земеделските производители, с оглед на тяхното данъчно третиране /облагане съобразно специфичните условия на труд в горите / създаване на регистър подобен на регистъра на земеделските производители;
- Въвеждане на практиката на независим лесовъдски контрол;

- Въвеждане на практиката да се декларират доходите на всички лесовъди /служители/инспектори, за които действия изискването да се регистрират за упражняване на частна лесовъдска практика.

4. Плачевно състояние на горската пътна мрежа, неподдържана повече от 20 години.

- Фонд „Инвестиции“ по ЗГ с отчисления за 2012 г. около 50 – 60 милиона лева не се използва по предназначение;
- Пресилва се ползването и се разстройват насажденията около що годе съществуващите пътища;
- Ежегодно се увеличават затворените басейни и натиска върху достъпната дървесина;
- Извършват се формални, козметични ремонти от неспециализирани фирми.

Решение: Основен приоритет за следващите 10 години – изграждане на нови стабилизиращи горски пътища и равномерно ползване и възобновяване.

5. Морално и физически остаряла техника и оборудване в дърводобива и лесокултурните дейности.

Решение:

- ❖ **В ДЪЛГОсрочен план:** Създаване на нормативна възможност горските предприемачи (в дърводобива и лесокултурните дейности) да могат да кандидатстват по ПРСР през програмния период 2014-2020 год. за закупуване на нова горска техника (за дърводобив, извоз/подвоз и превоз и за транспортиране на дървесина, за залесяване и др.п.).
 - Създаване на адекватна на важността им в производствената верига на горския сектор, поднормативна база за подпомагане на горските предприемачи чрез допускането им като бенефициенти по ПРСР и реципрочното им третиране както земеделските производители.
 - Създаване на гаранционен фонд към ДП (или към ИАГ /или съответна структура след законовите промени) за кандидатстващите по ПРСР – 2014-2020 г. собственици на гори и горски предприемачи, с оглед реализирането на повече проекти.

6. Пълна девалвация на лесовъдството, като образование и като професия:

- Само финансови интереси и похвати в основата на всички дейности по стопанисването на горите;
- Липса на елементарни познания у новосъздадените „лицензирани лесовъди“, както в държавния, и още повече в частния сектор. Вземане на дипломи само с няколко месеца задочно обучение и моментално, без нито ден стаж, пожизнено регистриране в ИАГ(само през 2012 г. са регистрирани и пререгистрирани над 10 000 лесовъда и над 3 000 фирми);
- Създаване на значителен брой целеви фирми едnodневки за определен търг или обект.

Решение:

В ДЪЛГОсрочен план:

- Законова промяна в режима и критериите на регистрация и пререгистрация, както и категоризиране на лицензите и дейностите които могат да извършват с участие на Националните браншови организации в секторите „Горско стопанство“ и „Горска промишленост“;
- Промяна в Закона за образованието, който позволява на новосъздадени центрове за професионално обучение да издават дипломи за 3-та квалификац.степен „техник лесовъд“. Отнемане възможността на земеделски професионални училища да откриват горски паралелски за 2-ра квалификац.степен „техник лесовъд“, поради същата причина – неадекватна учебна база.

Уважаеми г-н Министър,

Като Ви благодарим за проявеното внимание, оставаме в очакване **за насрочване на среща** на която да обсъдим бъдещи действия (в краткосрочен план) за смекчаване на кризисната ситуация в горския сектор.

С почит:

Председател на УС на БУЛПРОФОР:

Инж. Антоний Стефанов